

Козма Тричковъ е нѣмалъ наслѣдници ни по горня, ни по долня линия, — неговъ наслѣдникъ е отечеството му, за което се трудилъ прѣзъ живота си. Въ 1867 година той написалъ завѣщанието си, въ което упълномощава приятелитѣ си Христо Георгиевъ, Д-ръ Атанасовичъ и Д-ръ Н. Василиади да разпрѣдѣлятъ имота му, както слѣдва: 42,341 л. и 25 ст. да дадатъ за издрѣжката на Вратчанскитѣ училища, 41,650 л. — на роднини, 7,350 — на църквата „св. Никола“ въ Вратца, 8000 г. за болницата въ Търново, 24,000 л. за бълг. църква въ Букурещъ; 20,000 л., добити отъ продажбата на кжщата му — за издрѣжка пакъ на основнитѣ училища въ Вратца; 50,000 лева отъ които добродѣтелната дружина да образува фондъ на името на Козма Тричковъ, отъ приходитѣ на който фондъ да се издрѣжатъ въ странство двама младежи, единиятъ отъ Вратца. Отъ тоя фондъ сж се възпитали до сега 6—7 души, между които и бившиятъ министъръ на народната просвѣта — В. Кънчевъ. К. Тричковъ не останалъ хладнокрѣвенъ и къмъ оная земя, която бѣ прибѣжище на толкова много българи, — къмъ нея храни той горещи чувства и душевна привързаностъ: „Като единъ, що се подслонихъ въ Влашко, дѣто живѣхъ охолно и гдѣто съмъ придобилъ съ трудъ малкия си имотъ, оставамъ на приюта Елена Домна въ Букурещъ двѣста австрийски жълтици“.

За да се увѣковѣчи името на К. Тричковъ, общинскитѣ съвѣтъ въ Вратца е именувалъ на негово име едно отъ най голѣмитѣ Вратчански училища, въ което сега се помѣщава и гимназията. Ликътъ на тоя скромень, но милъ благодѣтель краси обширния салонъ по рисуване въ гимназията и говори на учащата се младежъ за трудъ и постоянство, за тѣжа и щастие, за мила прѣданостъ къмъ отечеството и пожертвование — за неговия културень напрѣдъкъ.